Neapolis University Pafos

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

"*Δημόσια Διοίκηση* "

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία με θέμα:

«ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ»

ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ: Έλενα Χαραλάμπους

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: +357 99 77 14 81

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Αθανασόπουλος Κωνσταντίνος

Πάφος, Κύπρος

Ιούλιος 2014

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Λόγω της οικονομικής ύφεσης και των μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης έχουν παρατηρηθεί αυξημένα ποσοστά πρόωρων αφυπηρετήσεων ανάμεσα στους δημόσιους υπαλλήλους, καθώς επίσης και αυξημένη επισκεψιμότητα στα δημόσια νοσηλευτήρια, τα οποία αντιμετωπίζουν προβλήματα υποστελέχωσης. Τα πιο πάνω φαινόμενά έχουν φέρει το θέμα της στελέχωσης των δημόσιων νοσηλευτηρίων και το νομοθετικό της πλαίσιο επιτακτική ανάγκη για την διοίκηση των υπηρεσιών υγείας.

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η καταγραφή του νομικού πλαισίου γύρω από το τομέα της διοίκησης ανθρώπινων πόρων και συγκεκριμένα με τη στελέχωση των μονάδων υγείας στην Κύπρο.

Μεθοδολογία: Η επίτευξη του σκοπού αυτού θα πραγματοποιηθεί μέσα από την βιβλιογραφική ανασκόπηση της διεθνούς αλλά και ελληνικής βιβλιογραφίας καθώς και του νομικού πλαισίου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η συλλογή των δεδομένων έχει πραγματοποιηθεί μέσα από τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (EBSCO και PubMed), το διαδίκτυο, αλλά και μέσα από τη χρήση ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης.

Αποτελέσματα: Κατά την ανασκόπηση του νομικού πλαισίου της Κυπριακής Δημοκρατίας βρέθηκαν 9 νομοθεσίες οι οποίες αναφέρονται στη στελέχωση των δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας. Το νομικό πλαίσιο της Κυπριακής Δημοκρατίας επεξηγεί επακριβώς με ποιο τρόπο αποφασίζονται και δημοσιεύονται οι θέσεις εργασίας, με ποιο τρόπο γίνονται οι προσλήψεις στο δημόσιο τομέα καθώς επίσης και ποια θα πρέπει να είναι η αναλογία νοσηλευτών και ασθενών στα ιδιωτικά νοσηλευτήρια. Παρόλα αυτά διερευνώντας το νομικό πλαίσιο δε θα μπορούσαμε να μην αναφέρουμε και τις τελευταίες νομοθεσίες που έχουν ψηφιστεί για την απαγόρευση πλήρωσης θέσεων εργασίας στο δημόσιο τομέα.

Συμπεράσματα: Η επιτυχία των υγειονομικών μονάδων και κατά συνέπεια η αύξηση της αποδοτικότητάς του εξαρτάται από την σωστή στελέχωση. Αν και στο δημόσιο τομέα δεν έχει βρεθεί οποιοδήποτε νομικό πλαίσιο που να αναφέρει την αναλογία των επαγγελματιών υγείας ανάλογα με τις κλίνες ή τον αριθμό των ασθενών που επισκέπτονται τα δημόσια νοσηλευτήρια, είναι σημαντικό να θεσμοθετηθεί έτσι ώστε να μπει σε εφαρμογή για την βελτίωση των υπηρεσιών υγείας.

Λέξεις κλειδιά: νομικό πλαίσιο, διοίκηση ανθρώπινων πόρων, στελέχωση μονάδων υγείας, νομοθεσία, ανθρώπινο δυναμικό

ABSTRACT

Background: Due to the economic recession and fiscal consolidation there was an increased of premature retirement rate among state employers as well as an increase of traffic in public hospitals that face inadequate staffing. These facts have brought the staffing of public hospitals issue and the legislative framework in front of the administration of health services as an imperative issue.

Aim: The aim of the current paper work is to record the legal framework in Cyprus regarding the human resource management and staffing of health facilities in particular.

Methodology: The methodology that was used for the fulfilment of the current work was the literature review of international and Greek sources along with the legal framework of the Republic of Cyprus. The collection of data was accomplished through electronic databases (EBSCO and PubMed), internet and through the use of the academic library.

Results: Reviewing the legal framework of the Republic of Cyprus have found nine laws referring to the staffing of public and private health services. The legal framework illustrates precisely how jobs are being decided and published, how are the hiring procedures must be done in the public sector as well as what the ratio of nurses and patients should be in private hospitals. Still exploring the legal framework we could not mention the recent laws that have been passed to prohibit filling jobs in the public sector.

Conclusion: The success of health units and the increase of the public sector efficiency depend on the adequate staffing. Although the public sector has not found any legal framework specifying the proportion of health professionals according to the number of beds or the number of patients visiting public hospitals, it is important to have laws that will be put into practice to improve health services.

Key words: legal framework, human resource management, staffing health facilities, law, human resources, hospital staffing, recruitment

Ιδιαίτερες ευχαριστίες θα ήθελα να εκφράσω στον υπεύθυνο καθηγητή μου κύριο Αθανασόπουλο Κωνσταντίνο, για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγησή του για την ολοκλήρωση της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας, καθώς επίσης και στην οικογένειά μου για την αμέριστη συμπαράσταση και κατανόηση που υπέδειξαν καθ' όλη την διάρκεια των σπουδών μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ii

ABSTRACT iii

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ iii

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ v

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ vii

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΕΙΣΑΓΩΓΗ 1

1.1. Εισαγωγή 1

1.2. Σκοπός 2

1.3. Ερευνητικά Ερωτήματα 2

1.4. Αναγκαιότητα της έρευνας 3

1.5. Σύντομοι Ορισμοί 4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ 5

2.1. Μεθοδολογία 5

2.2. Χαρακτηριστικά πρωτογενών πηγών 5

2.3. Κριτήρια εισαγωγής/αποκλεισμού μελετών 6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 8

3.1. Διοίκηση υγειονομικών μονάδων 8

3.2. Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού 10

3.2.1. Στελέχωση νοσοκομείων 11

3.2.1.1. Υπολογισμός αριθμού και σύνθεσης ανθρώπινου δυναμικού 13

3.2.1.1.1. Υπολογισμός ζήτησης 13

3.2.1.1.2. Υπολογισμός αναγκών σε ανθρώπινου δυναμικού 15

3.2.1.2. Διαθεσιμότητα και αναζήτηση ανθρώπινου δυναμικού 20

3.2.1.3. Τοποθέτηση και υποδοχή νέου εργαζόμενου 23

3.2.2. Προβλήματα στη στελέχωση των υγειονομικών μονάδων 24

3.2.2.1. Έλλειψη ιατρικού προσωπικού σε φτωχές χώρες 24

3.2.2.2. Έλλειψη προσωπικού και απομακρυσμένες περιοχές 26

3.2.2.3. Στελέχωση και πρόγραμμα υπηρεσίας στις υγειονομικές μονάδες 27

3.2.3. Ηγέτης και ο ρόλος τους στη στελέχωση των υγειονομικών μονάδων 28

3.3. Στελέχωση των μονάδων υγείας – Νομικό Πλαίσιο 29

3.3.1. Το νομικό πλαίσιο στην Ελλάδα 30

3.3.2. Το νομικό πλαίσιο των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής (ΗΠΑ) 31

3.3.3. Το νομικό πλαίσιο στην Κυπριακή Δημοκρατία 33

3.3.3.1. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος του 1990 (Ν. 1/1990) 35

3.3.3.2. Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμος 89(1)/2001 36

3.3.3.5. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας νόμοι 1990 έως 2006 (Ενοποίηση) 38

3.3.3.6. Νόμος περί Πρόσληψης Ατόμων με Αναπηρίες στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμο, Ν. 146(Ι)/2009 40

3.3.3.7. Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμος 89(1) του 2011 41

3.3.3.8. Νόμος που προβλέπει για την απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων στο δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου του 2013 41

3.3.3.9. Νόμος 79(Ι) του 2013, που προβλέπει για προσωρινές διατάξεις σε σχέση με τους περί αξιολόγηση υποψηφίων για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία νόμους του 1998 έως 2008 42

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΣΥΖΗΤΗΣΗ 43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 48

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 50

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σχήμα 1. Η διοικητική ιεραρχία στα δημόσια νοσοκομεία …….… 8

Σχήμα 2. Πλήθος ιατρών, νοσηλευτών και μαιών ανά 10000 ……..…… 19

Σχήμα 3. Πλήθος ιατρών, νοσηλευτών και μαιών ανά 10000 ……..…… 25

Σχήμα 4. Διορισμοί προαγωγές στην Δημόσια Υπηρεσία κατά τα έτη 2008-2012 .. 34

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1: Αναλογία ιατρών-οδοντιάτρων και νοσηλευτικού-μαιευτικού προσωπικού σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης …..……..…… 18

Πίνακας 2: Σύνοψη σημαντικότερων νόμων και κανονισμών για τις ίσες ευκαιρίες απασχόλησης στις ΗΠΑ …..……..…… 32